

Dynamisk tingsrett v-15

Noen sentrale plansjer fra Knut Kaasens forelesninger januar 2015

Husk (1): Mange av dem presenteres "gradvis" på forelesningen
(altså: bli ikke fortvilet over at enkelte tegninger er ganske "fulle" her)

Husk (2): Tegninger er ikke mål, men *midler* (og hjelper de, er det fint)

Husk (3): "Det dynamisk tingsrettslige verdensbilde" (nr. 14)
Klarer du å plassere ditt spørsmål der, er du kommet langt (jfr. også nr. 29)

Dynamisk tingsrett

KOLLISJON
MELLOM OMSETNINGS-
ERVERVERE

KOLLISJON
PANTHAVER -
OMSETN. ERV.

KOLLISJON
KJØPER – SELGERS
KONKURSBO

KOLLISJON
PANT – KONK.

VILKÅR FOR
GYLDIG
SALGSPANT

DI. § 8-14
(panthavers
dividenderett)

KONKURS-
ÅPNINGS-
GRUNNENE

Panterett

Konkursrett

**Gyldig
pant**

Rettslig
bindende
mellom
partene

VILKÅR

Krever lov-
hjemmel
(+ alm. avtale-
rettslig gyldighet)

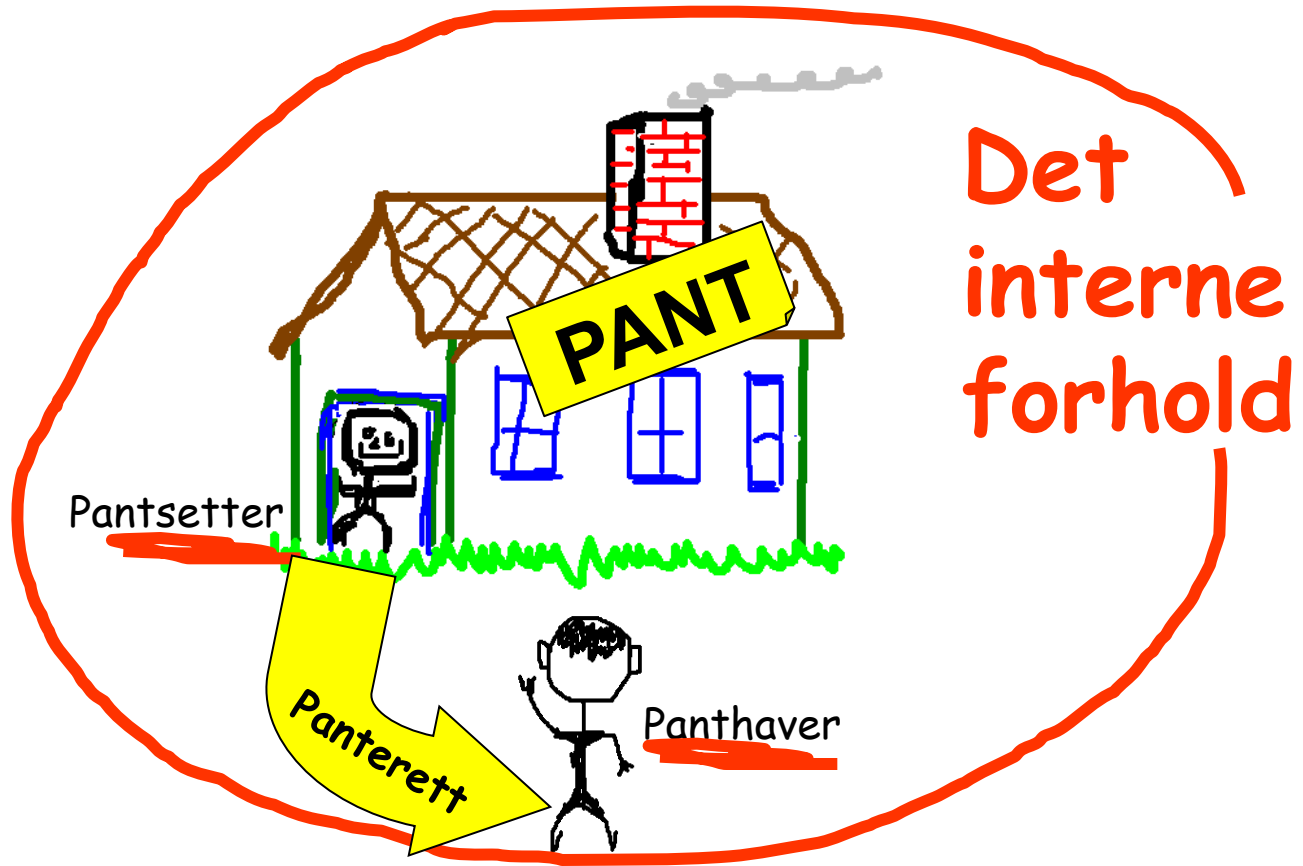
Forut-
setter

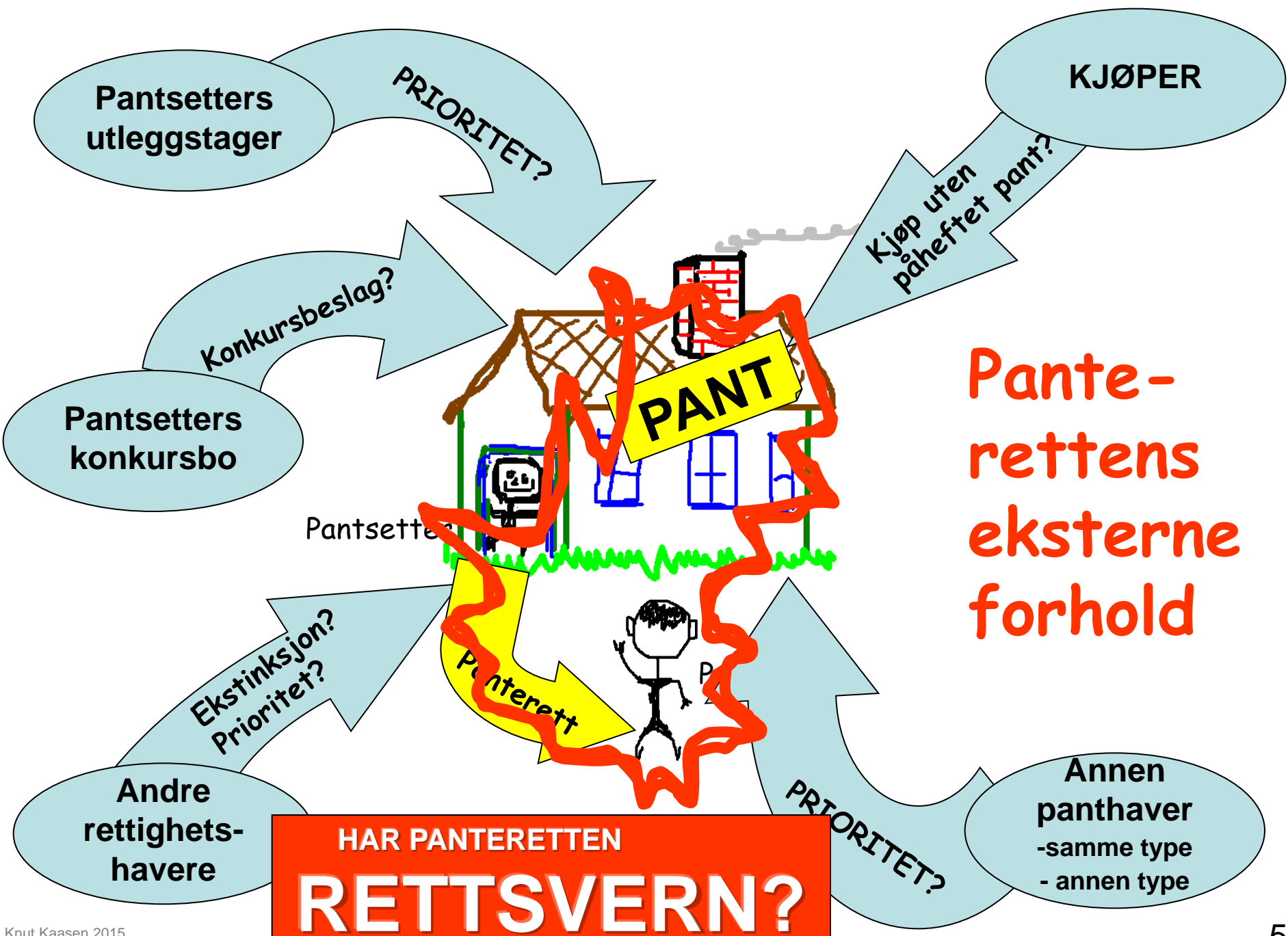
**Rettsvernet
pant**

Panteretten
er vernet mot
tredjemann

VILKÅR

Krever at
rettsverns-
vilkårene er
oppfylt
(varierer med
panteform)

Pante-rettens eksterne forhold

VILKÅR:

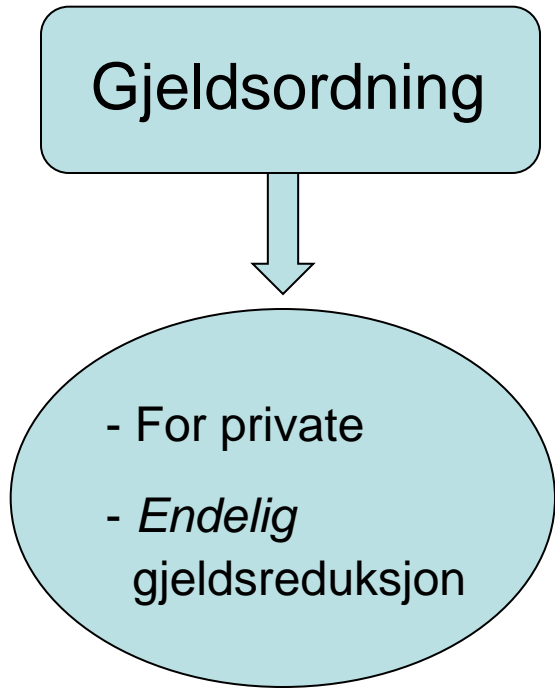
- TGL.
- OVERLEV.
- SKRIFTLIG AVTALE
- VARSEL TIL D.C.
- Etc.

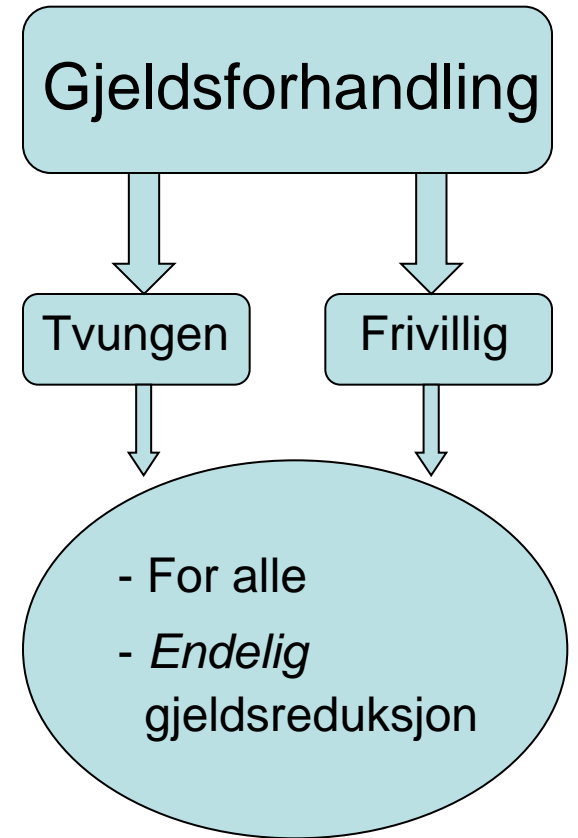
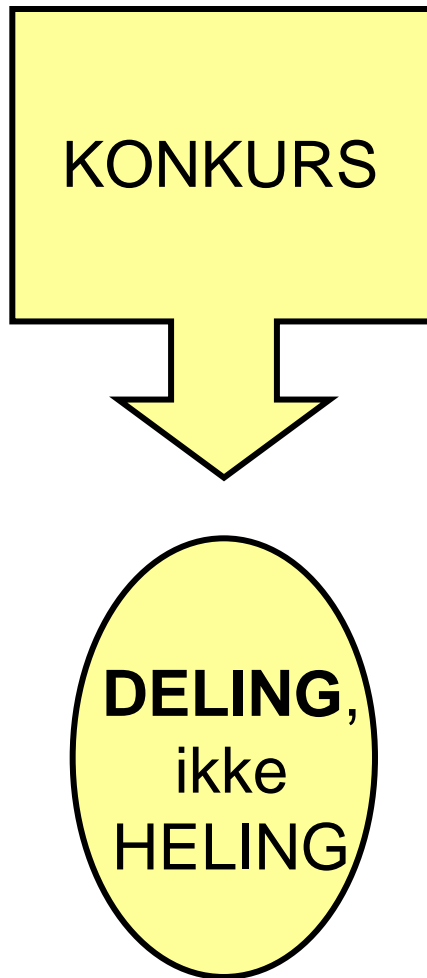
VIRKNINGER:

- FORHOLD TIL KREDITORER (Konk. / utlegg)
- FORHOLD TIL AVTALEVERV
- FORHOLD TIL ANDRE

ALTSÅ: INTET PRESIST SAGT NÅR MAN HAR SAGT "RETTSVERN"

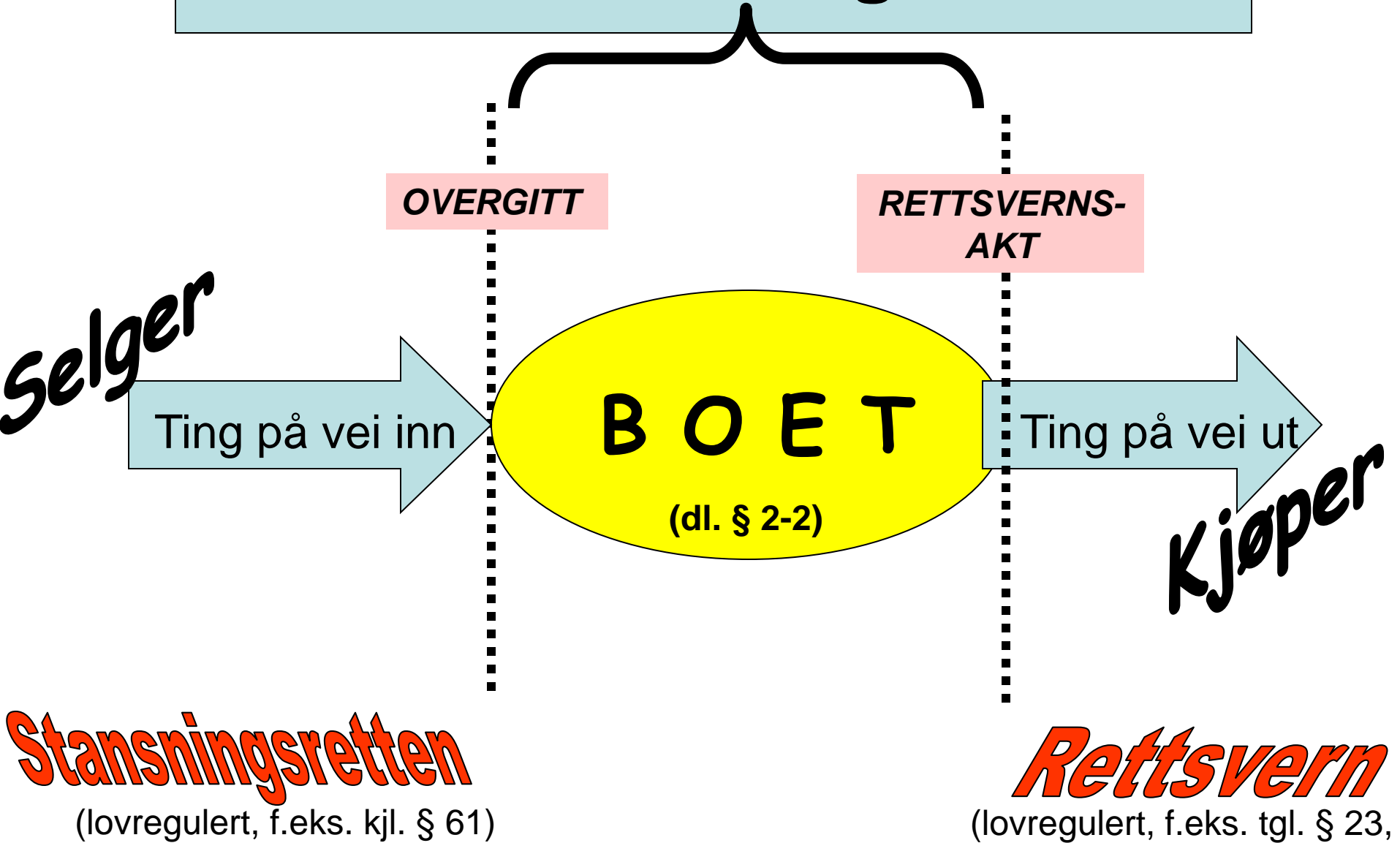

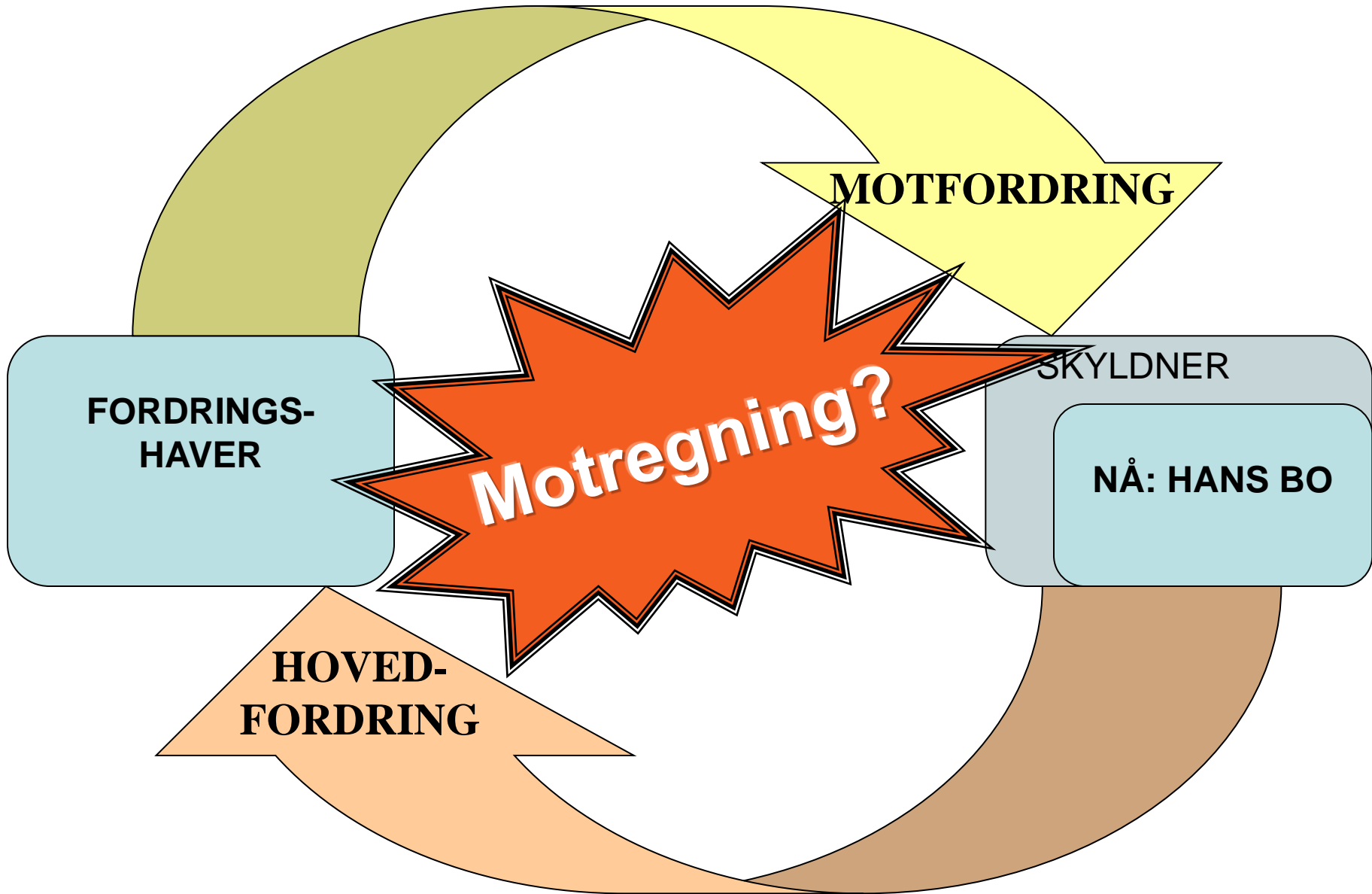
Virksomheten fortsetter

Virksomheten fortsetter

Boets beslagsrett

BÆREBJELKEN i DT

Skal erververen få større rett enn avhender hadde, må det ha en særskilt begrunnelse.

Det gjelder uansett

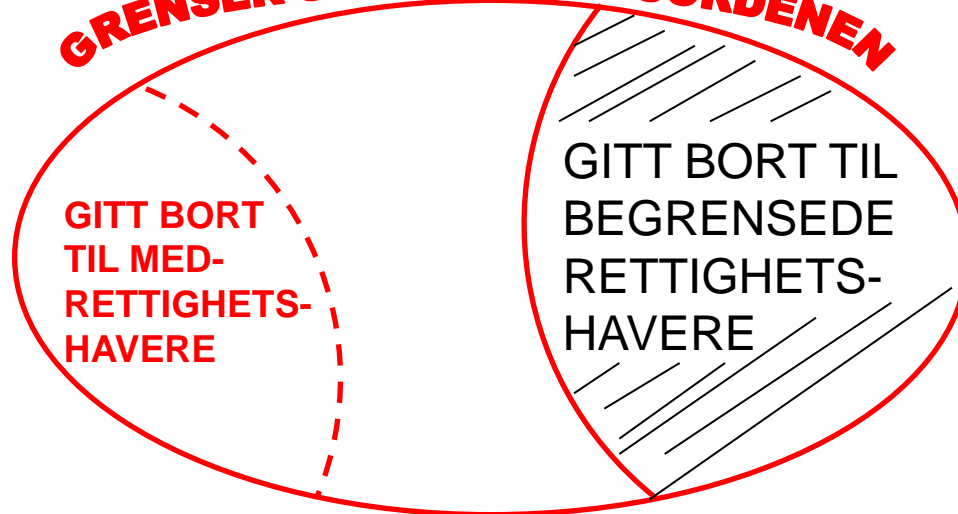
hvem erververen er og hva som erverves.

Men **begrunnelsen** er forskjellig
avhengig av hvem erververen er,

og **regelen** som følger av begrunnelsen
er avhengig av hva som erverves.

EIERENS RETT

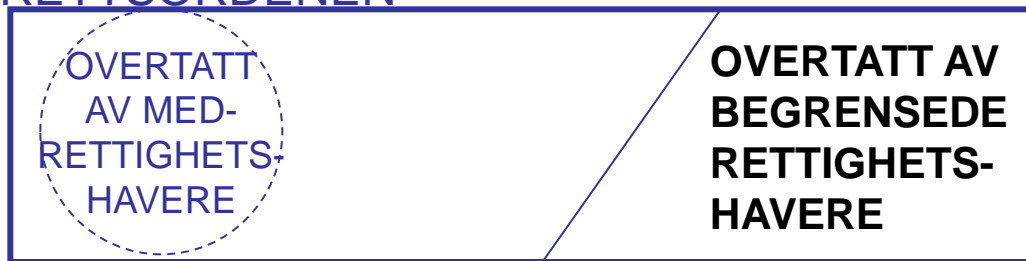
GRENSE SATT AV RETTSORDENEN

EIERENS PLIKT

RETTSORDENEN

PÅLAGT AV

RETT + PLIKT = "EIENDOMSRETT"

Viktig i 3m-fagene!

FORDRINGSHAVER

(den som har et krav på noe fra noen

basert på *avtale* etc.)

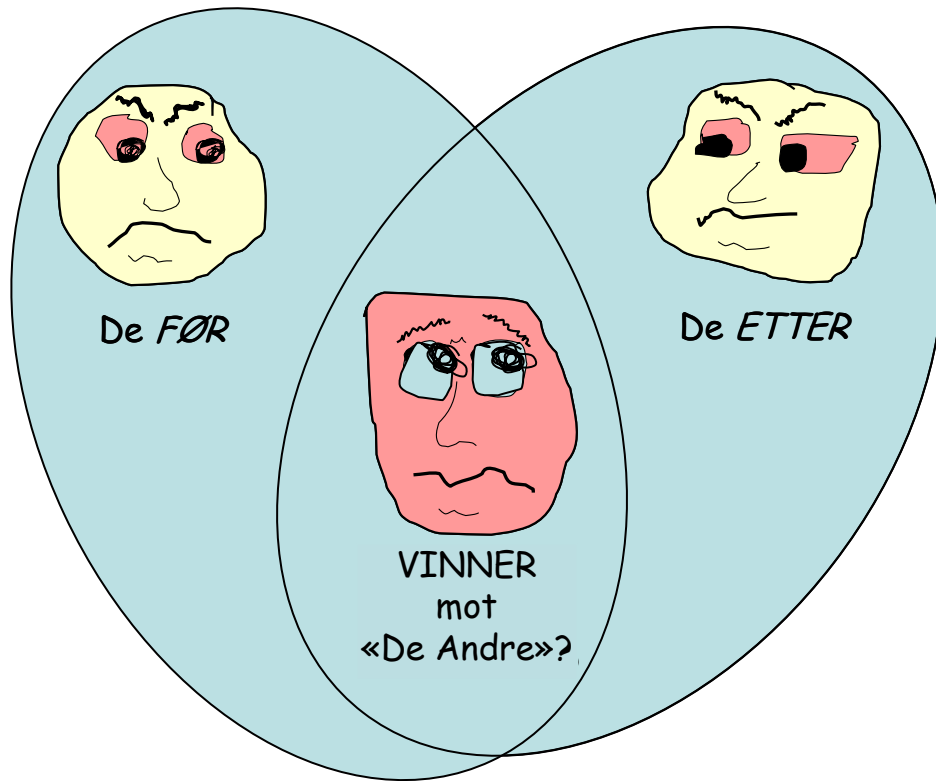
KREDITOR

... **OG SOM TAR BESLAG**

ny rett uten debtors hjelp, men

med rettsordenens hjelp

Viktig i 3m-fagene!

Hvis vår manns rett
går foran
De Som Kommer Etter,
har han vern for sin rett,
altså har han

RETTSVERN

Hvis vår manns rett
går foran
De Som Var Der Først,
blir deres rett satt til side,
altså: den

EKSTINGVERES

Siden vilkårene er forskjellige,
kan ekstinksjon og rettsvern
opptre hver for seg

**MEN: Rettsvern er oftest
en betingelse for ekstinksjon**

1. Kan selgers hjemmelsmann gjøre innsigelser mot kjøper?

4. Kan selger gjøre gjeldende innsigelser mot kjøpers avtaleerverver?

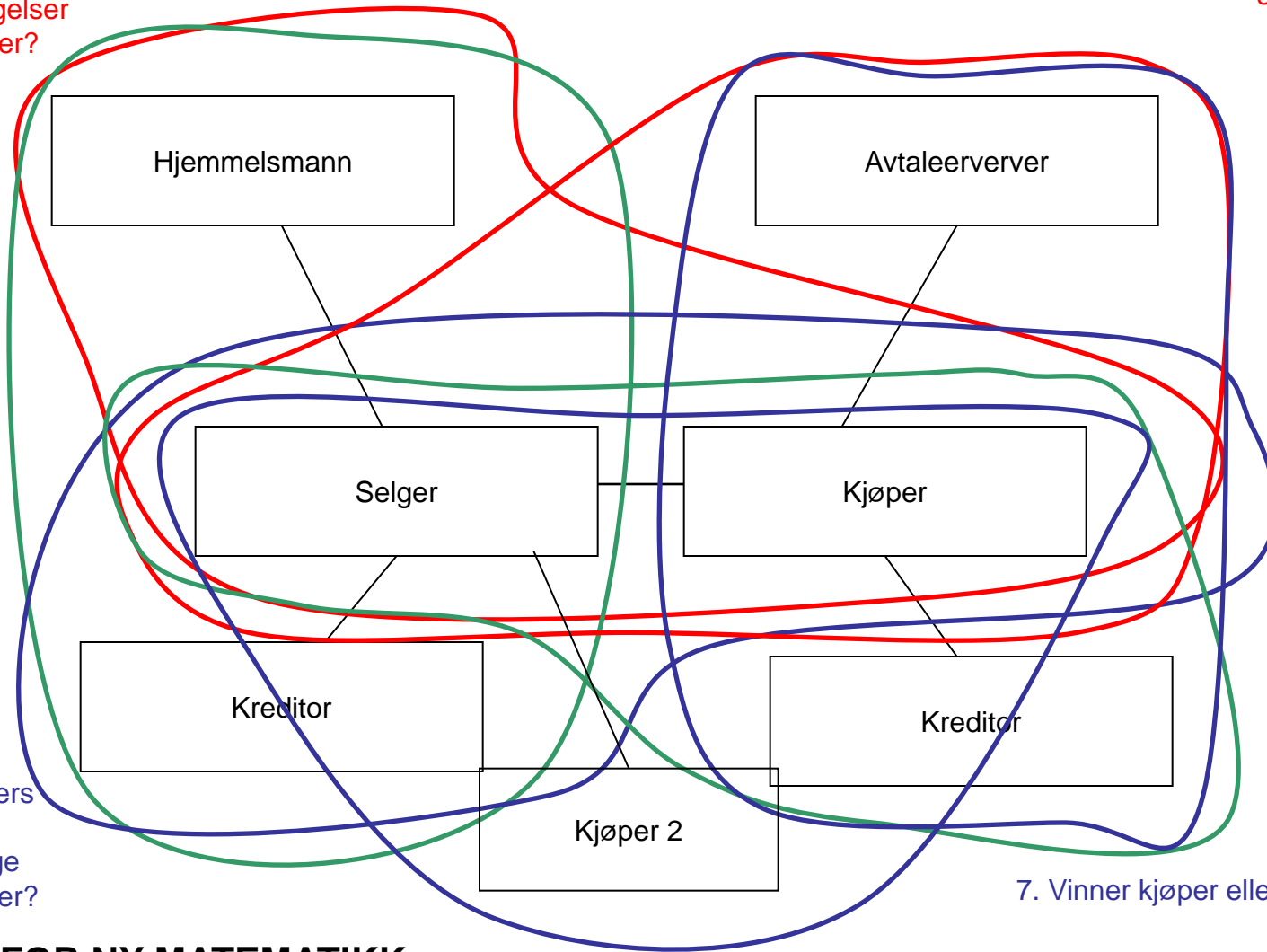
2. ...Eller mot selgers kreditor?

5. ...Eller mot kjøpers kreditor?

6. Kan kreditor beslaglegge overfor kjøpers avtaleerverver?

3. Kan selgers kreditor beslaglegge overfor kjøper?

7. Vinner kjøper eller kjøper 2?

AVD. FOR NY MATEMATIKK:

1=4 HJEMMELSMANN – SELGER – KJØPER

2=5 HJEMMELSMANN – SELGER – SELGERS KREDITOR

3=6 SELGER < KJØPER

=7 SELGERS KREDITOR eller KJØPER?

HJEMMELSMANN – SELGER – *KJØPER*

H – A – B (avt.)

HJEMMELSMANN – SELGER – *SELGERS KREDITOR* **H – A – B** (kred.)

SELGER < KJØPER
KREDITOR

A < S (avt.)
B (kred.)

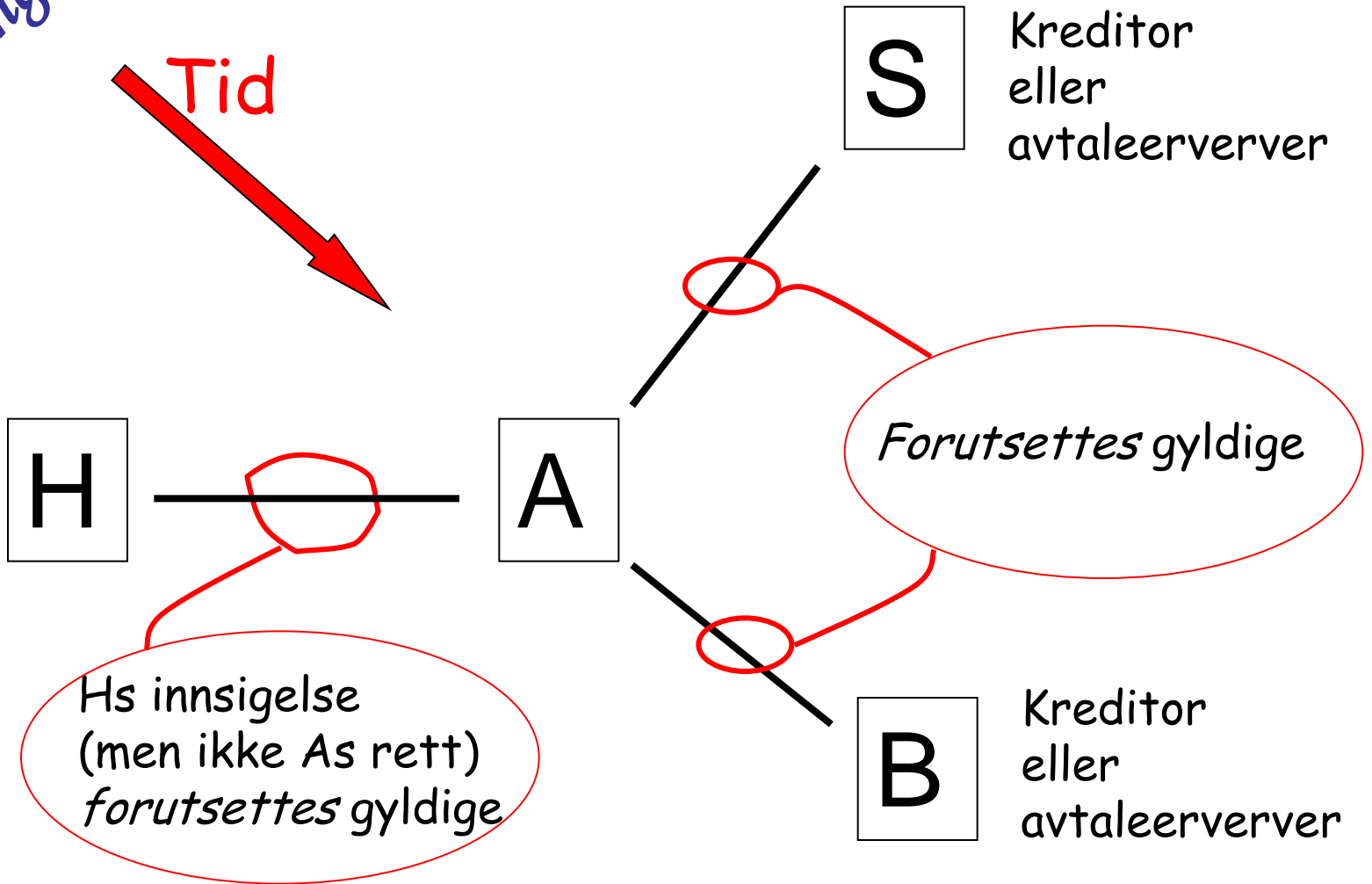
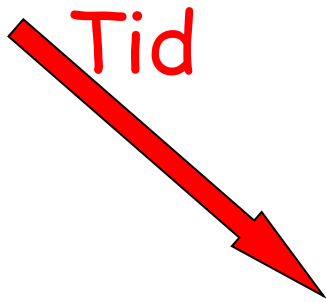
SELGER < KJØPER
KJØPER

A < S (avt.)
B (avt.)

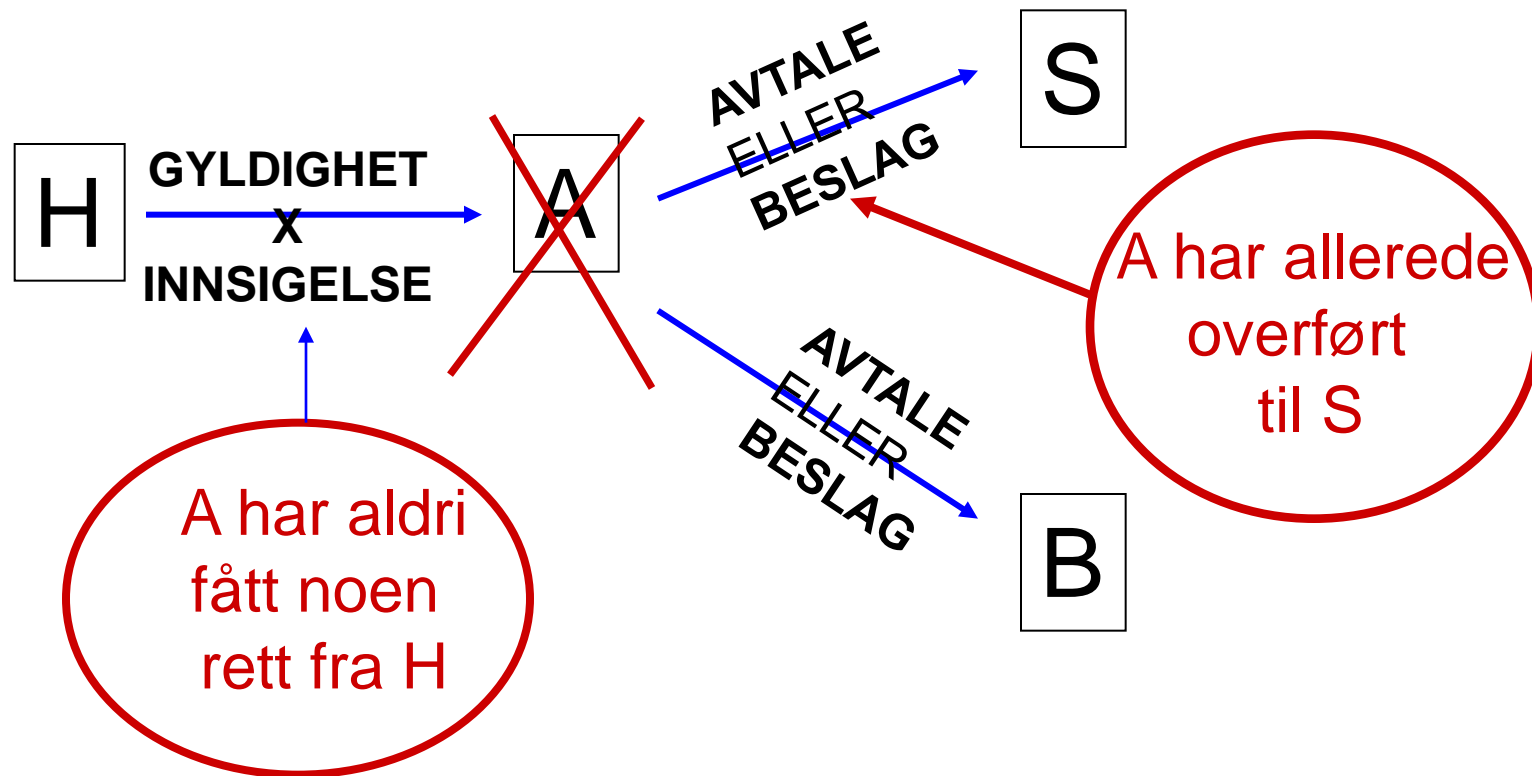
SELGER < KREDITOR
KREDITOR

A < S (kred.)
B (kred.)

Våre
forutsetninger....

A mangler rett fordi...

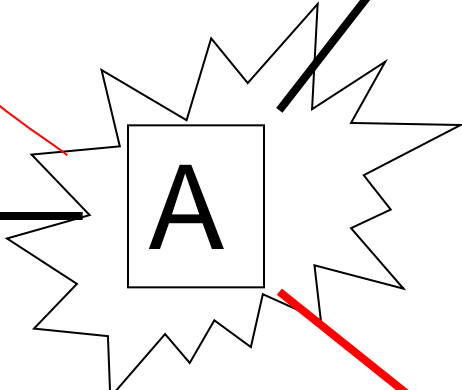
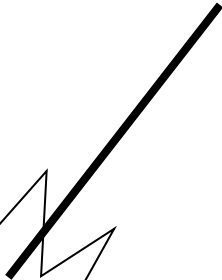
Problem-
katalysator

H

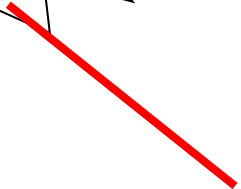

A

S

B

Den sentrale:
Vinner B
i konkurranse
med H / S ?

ROLLELISTEN

"NATURRETTE" (det aksiomatiske utgangspunkt)

A

OVERFØRING
(ved avtale og beslag)

B

~~A har
rettigheten~~

~~Bs erverv:
Avledet
(derivativt)~~

~~Ekstinktivt erverv~~

NÅR?

Ekstinksjon

Utgangspunkt: Ekstinksjon krever begrunnelse

B er avtaleerverver:

Grunn til å la henne bygge på As legitimasjon?

A ønsker å fremtre som eier

B er kreditor: Grunn til å beskytte henne mot kreditorsvik?

A ønsker ikke å fremtre som eier

Felles:
Behov for ytre holdepunkter

("naturretten" blir bevismessig for spinkel)

VINNER B ?

Betyr i tilfelle at han må
EKSTINGVERE
Hs rett eller Ss rett.

Hensynene

som taler for ekstinksjon
avhenger av hvem B er:

B avtaleerverver:

-> Legitimasjonshensynet

B kreditor:

-> Notoritetshensynet

Reglene

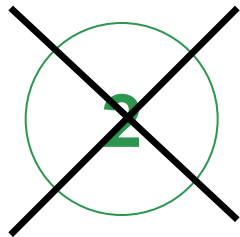
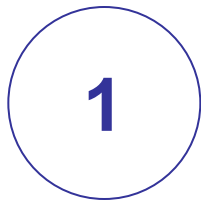
springer ut av hensynene

Altså:

Nærliggende å skille mellom

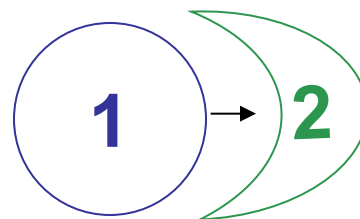
- avtaleerverv (godtroekstinksjon)
- kreditorbeslag

EKSTINKSJON - PRIORITET

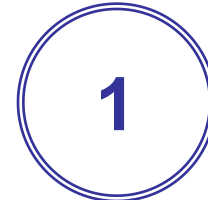
KOLLISJON MELLOM
TO TOTALE
RETTIGHETER

(NR. 2 "DØR")

PANTERETT
VINNER OVER
TOTAL RETT

(BETINGET SKÅR
I NR. 2)

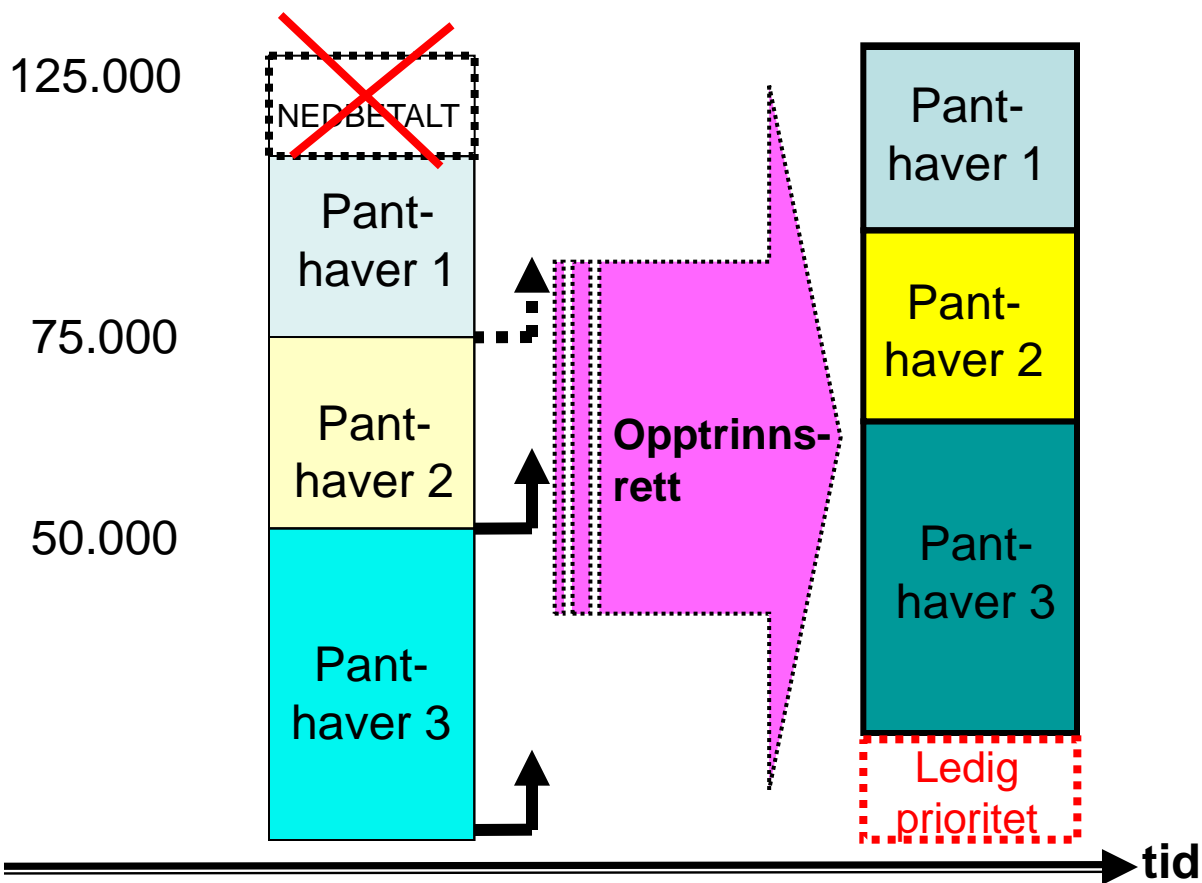

PRIORITETS-
ORDNING

(BEGGE "OVERLEVER",
MEN NR. 2 FÅR
PRIORITET ETTER NR. 1)

HOVEDSYNSPUNKT

Korkstabelen flyter opp

Modif. 3:
Tvungen etterstående

LØSNING:

125.000

~~NEDBETALT~~

Pant-
haver 1

75.000

UTLEGG

**Opplånings-
rett ?**

Nei, utleggstager skal
ha best tilgjengelige
prioritet

MEN likevel opp-
låningsrett hvis enten

- panthaver
uvitende, eller
- beskytter
engasjement

Pant-
haver 1

UTLEGG

luftl. § 3-30

[...] Heller ikke kan en obligasjon opplånes eller gjenopplånes etter at det er registrert utlegg som panthaveren har fått varsel om eller på annen måte **kjennskap til**, med mindre panthaveren ikke godt kan avbryte kredittforholdet uten å risikere å lide tap.

DET DYNAMISKE TINGSRETTLIGE VERDENSBILDE

1. ERVERVSMÅTE?

Verden

a

b

2. HVA OVERFØRES ?

a

b

FAST
EIEND.

LØS-
ØRE

GODTROERVERV

KREDITORBESLAG

FAST
EIEND.

LØS-
ØRE

HJEMMELS-
MANN

DOBBELT-
SUKSESSOR

HJEMMELS-
MANN

DOBBELT-
SUKSESSOR

a

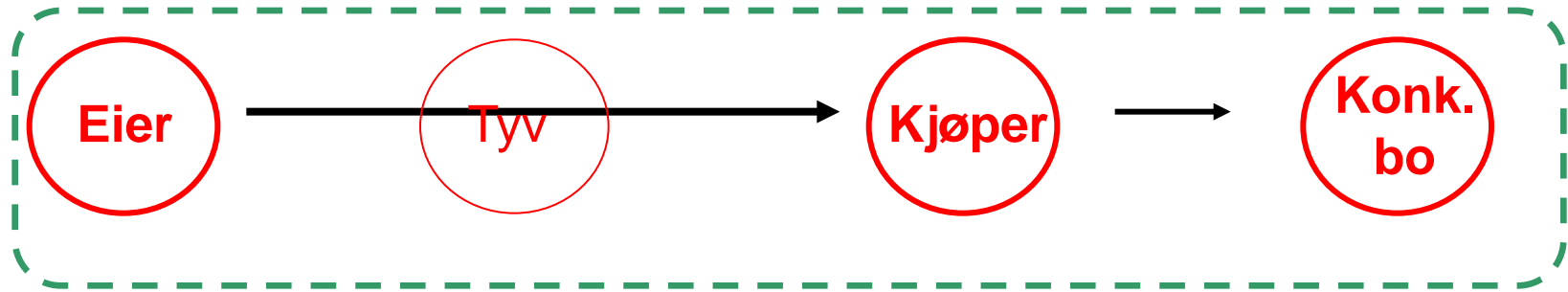
b

a

b

3.

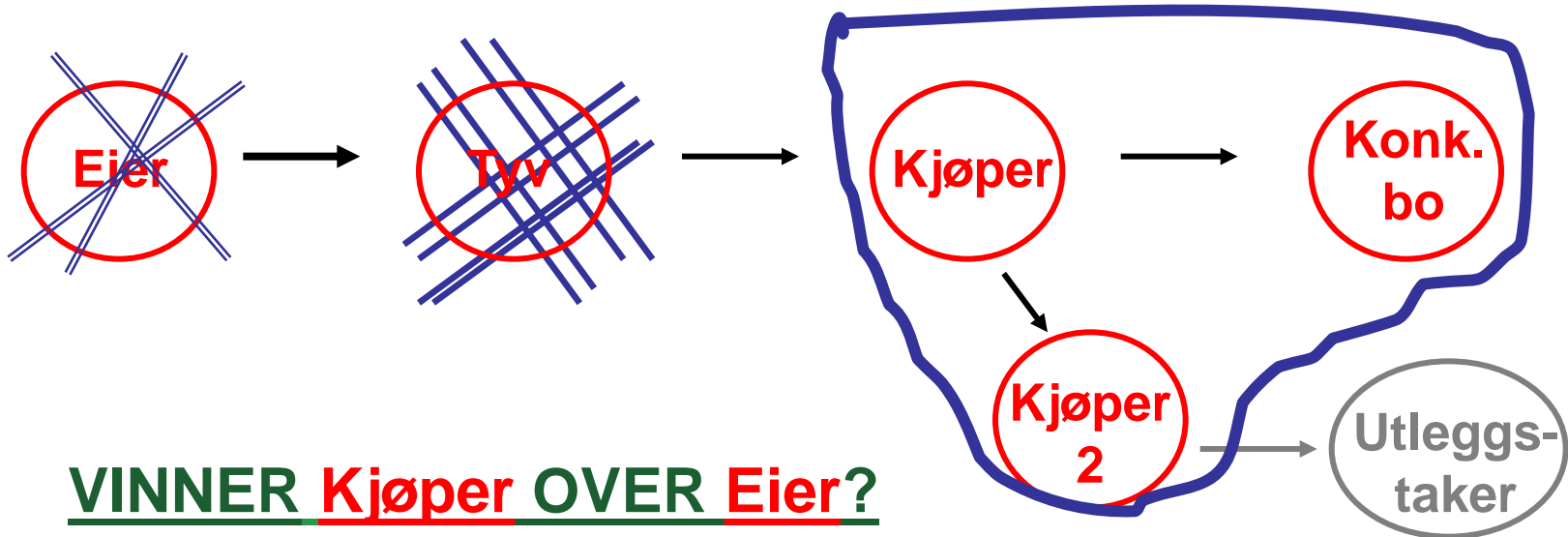
HVEM ER KONKURRENTEN?

VINNER Kjøper OVER Eier?

- 1 JA: STÅR Konk.bo I ANNEN (SVAKERE) STILLING OVERFOR Eier?
- 2 NEI: Eier HAR GYLDIG INNSIGELSE MOT Kjøper KAN Konkursboet DA BESLAGLEGE?

("H – A – B" problem)

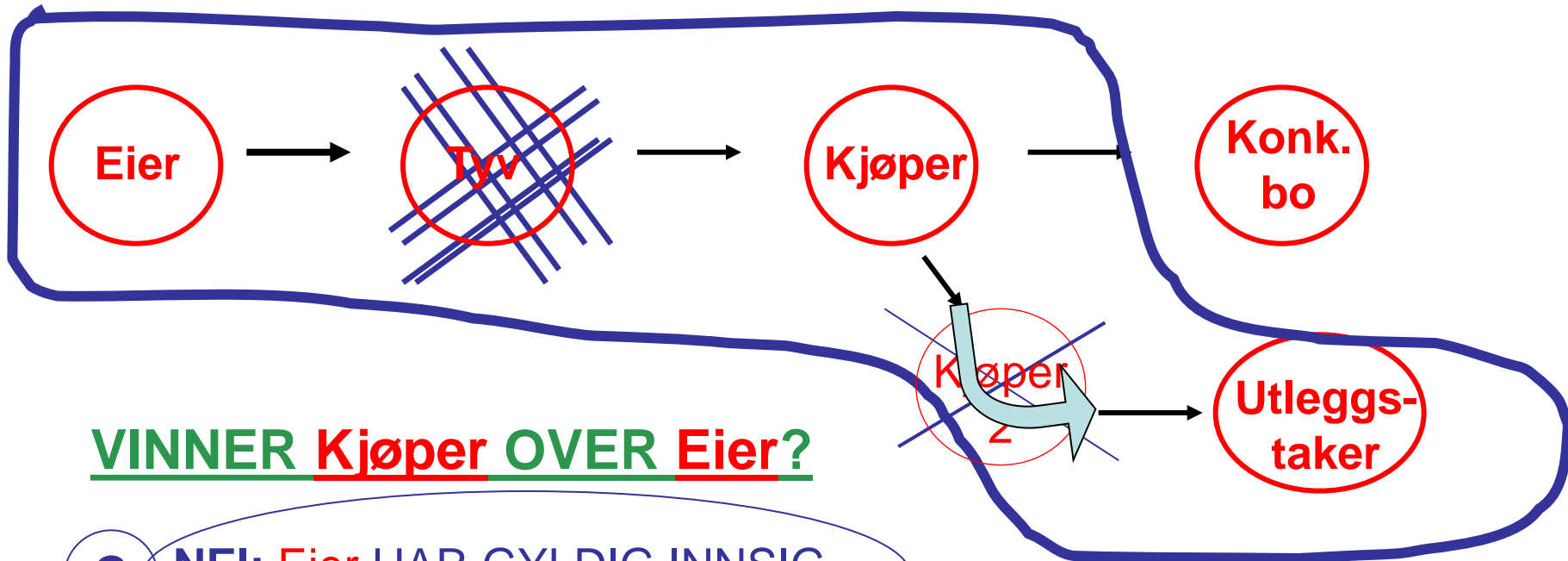
1 JA: Eier ER FORELØPIG "UT OR SOGA"

a) Står Konk.boet (eller Kjøper 2) svakere enn Kjøper?

HVIS NEI er Eier definitivt "ut or saga"

b) Vinner da Konk.boet eller Kjøper 2 ?

(Problem type $A < \begin{matrix} S \\ B \end{matrix}$)

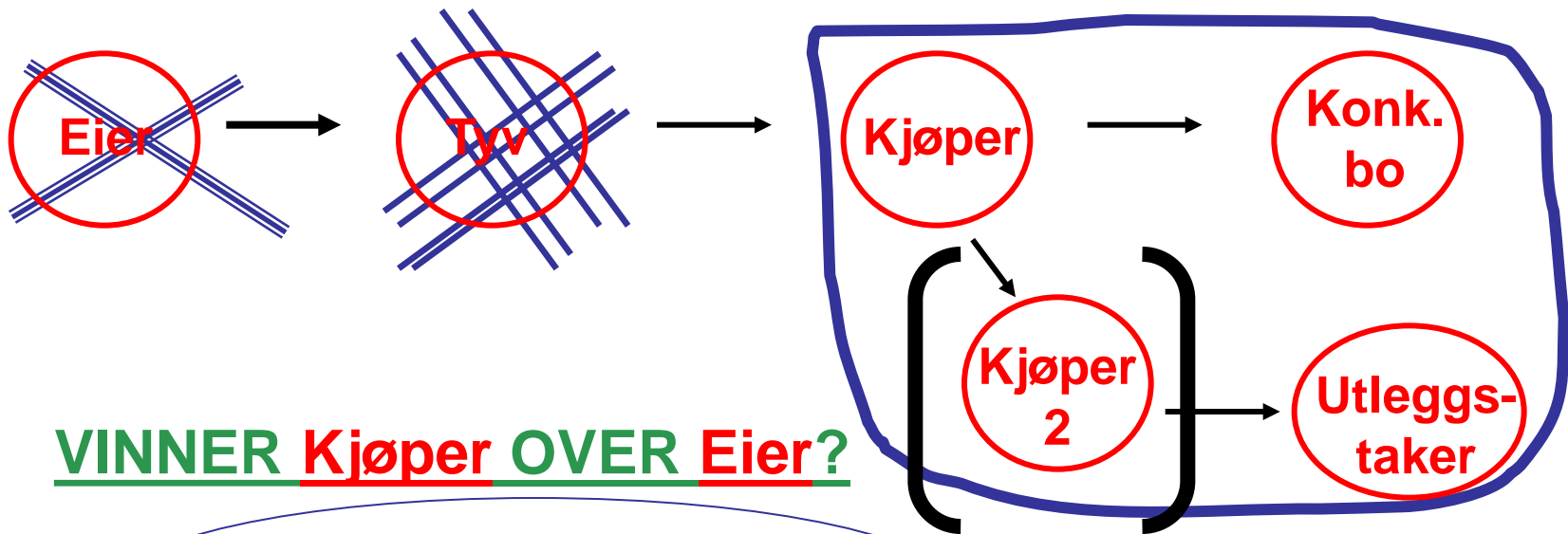
VINNER Kjøper OVER Eier?

2 NEI: Eier HAR GYLDIG INNSIGELSE OVERFOR Kjøper

a) VINNER Konk.bo OVER Eier?
("H - A - B" problem)

b) VINNER Kjøper 2 OVER Eier?
("H - A - B" problem)

NEI: - Står Utleggstaker sterkere?

VINNER Kjøper OVER Eier?

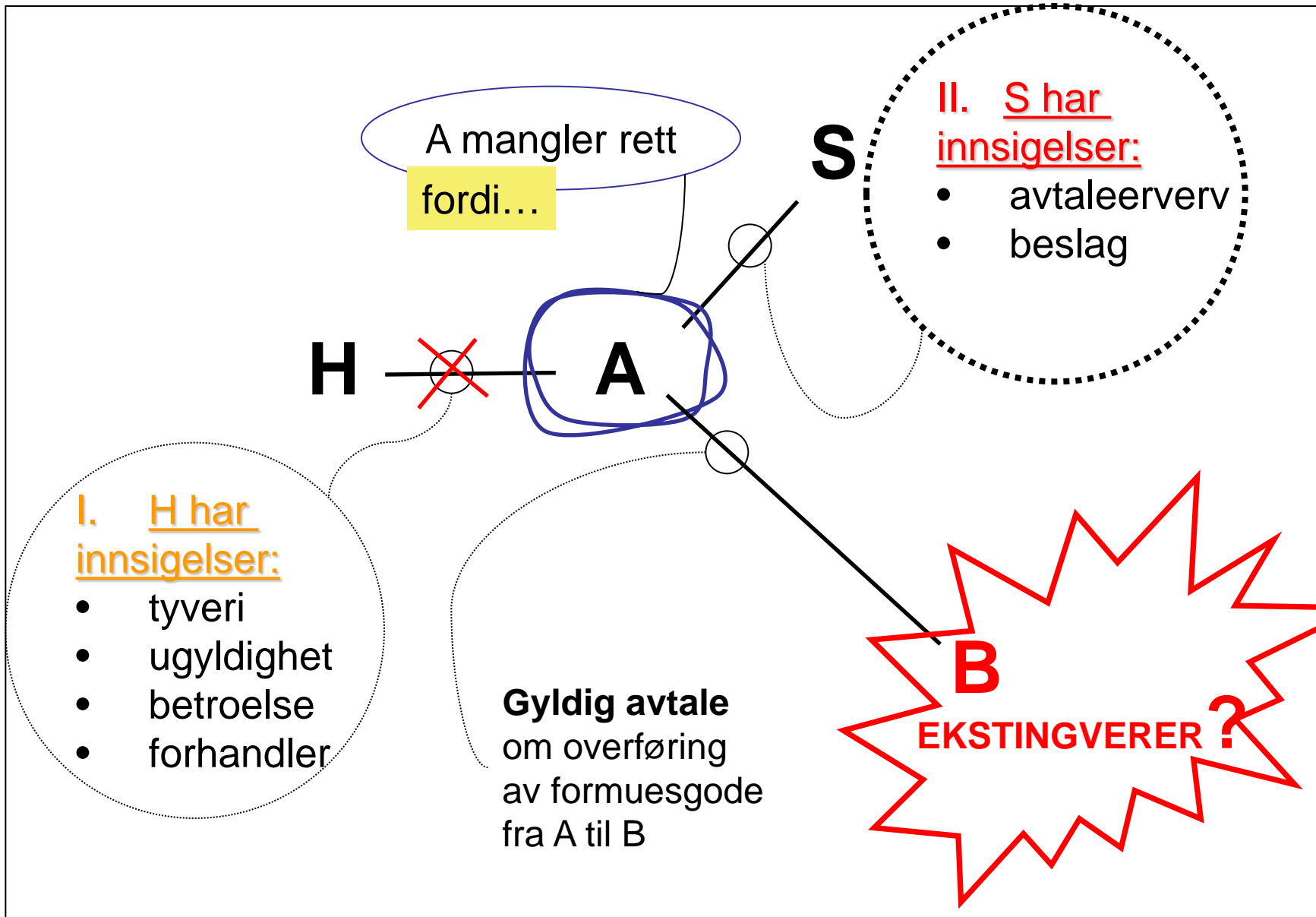
2 NEI: Eier HAR GYLDIG INNSIGELSE OVERFOR Kjøper

a) VINNER Konk.bo OVER Eier?
("H - A - B" problem)

b) VINNER Kjøper 2 OVER Eier?
("H - A - B" problem)

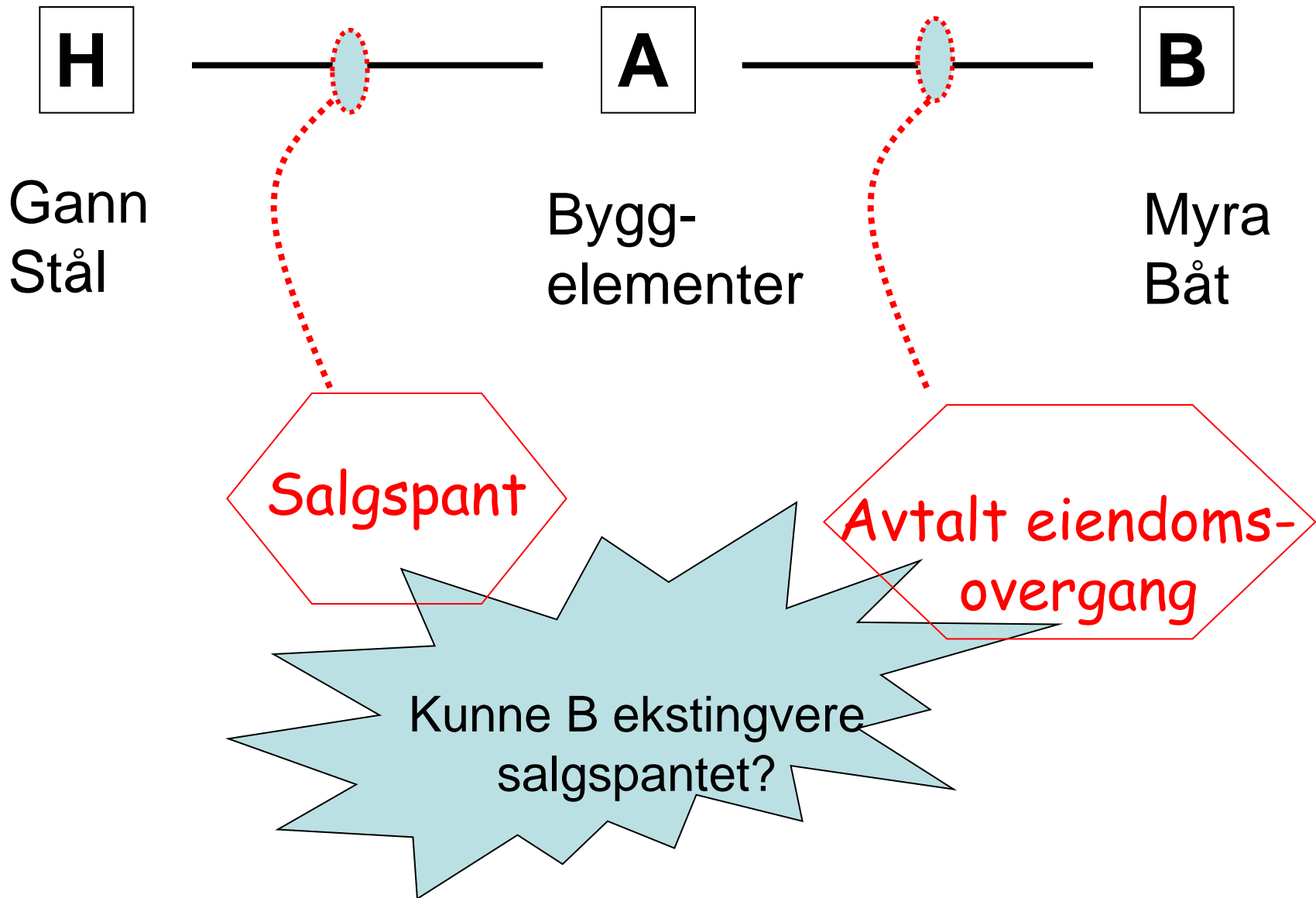
JA: - Står Utleggstaker like sterkt som Kjøper 2? Hvis JA:
- Vinner Konk.bo eller Utleggstaker ??

("A < S" problem)
B

As Formues- retts- mangel / rettig- het		Fast eiendom	Registrerbart løsøre	Løsøre	Fordringer
		Hs innsigelser -Tyveri -Ugyldigh. -Betroelse -Forhl.	<i>Positiv troverdighet?</i>	<i>Vilkår for ekstinksjon</i>	<i>Negotiabilitets- reglene m.v.</i>
Ss innsigelser -Avtale- ervert -Beslag	<i>Negativ troverdighet?</i>	Godtrol.	Gbl. m.fl.		

LOVGRUNNLAGET ER FORSKJELLIG

Rette eier har registrert sin rett i Løsøreregisteret

Tilfeller (pl. Kap. 3 og 5)

- driftstilbehør
- pl. § 3-8-pant
- utlegg
- varelager

A har viss rett til å disponere
(pl. §§ 1-11, 3-7 og 3-13)

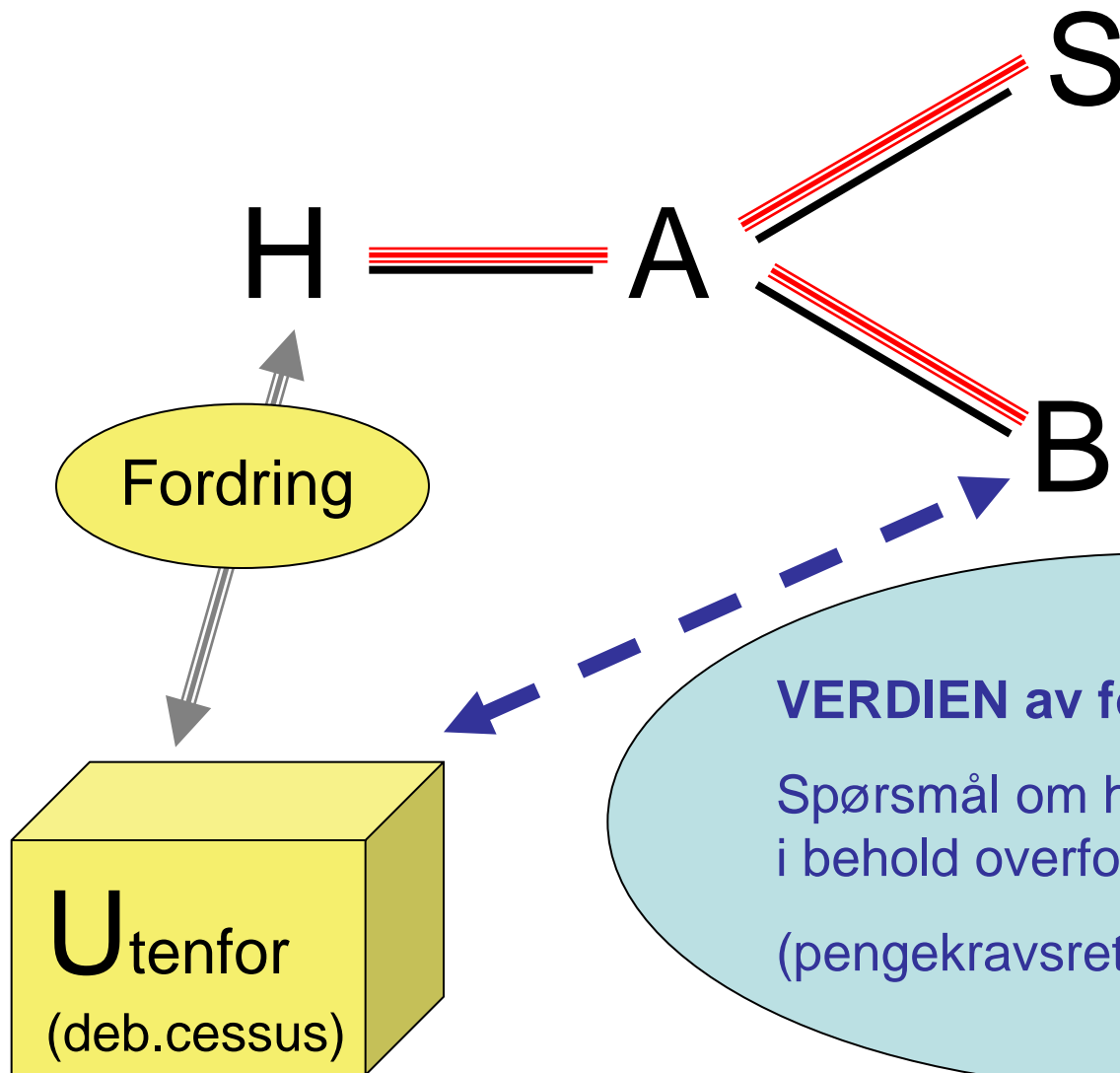
- salgspant

A har ingen rett til å disponere
(pl. § 3-16)

Virkning av registrering

- i visse tilfeller absolutt vern for panthaver:
B er "legaldefinert som ondtroende" (pl. §§ 3-8(2) og 3-17(3))
- **Ellers:** Registreringen kan være relevant i godtro-vurderingen
(fordi A har viss rett til å disponere)

Overføring av fordringer

Overføring av fordringen
(for hva den måtte være verd):

Vanlig "H-A-B" eller

"A < $\frac{S}{B}$ " problem

VERDIEN av fordringen:

Spørsmål om hvilke innsigelser U har i behold overfor B (evt. A eller S)

(pengekravsrett)

"Den svarte kassen"

Innhold

Faktisk

for eksempel:

- hvor stor er tomta?
- er huset råttent?
- er bilen rusten?
- er debitor cessus i stand til å betale?

Rettslig

for eksempel:

- hvilke innsigelser har debitor cessus i behold?

Men IKKE

hvilke innsigelser

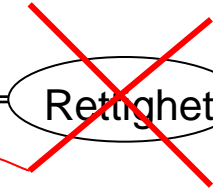
H og S måtte ha

(det gjelder ikke kassens *innhold*, men hvilken rett B får til kassen)

Arbeidsnotat
Princip for finansoppdr
As shown on TV

"Kreditorrekstinksjon"

HJEMMELSPERSON

SELGER

KJØPER

Er det interne arrangement selger – kjøper tilstrekkelig?
NOTORITETSHENSYNET:

MODIFIKASJON i "naturretten"

Innsigelsene mot selger:

- tyveri
- ugyldighet
- betroelse
- forhandler

Rene BEVIS-spørsmål

Den nye innsigelsen:

- IKKE BETALT

"Stansning"??
Hevning??

KREDITOR

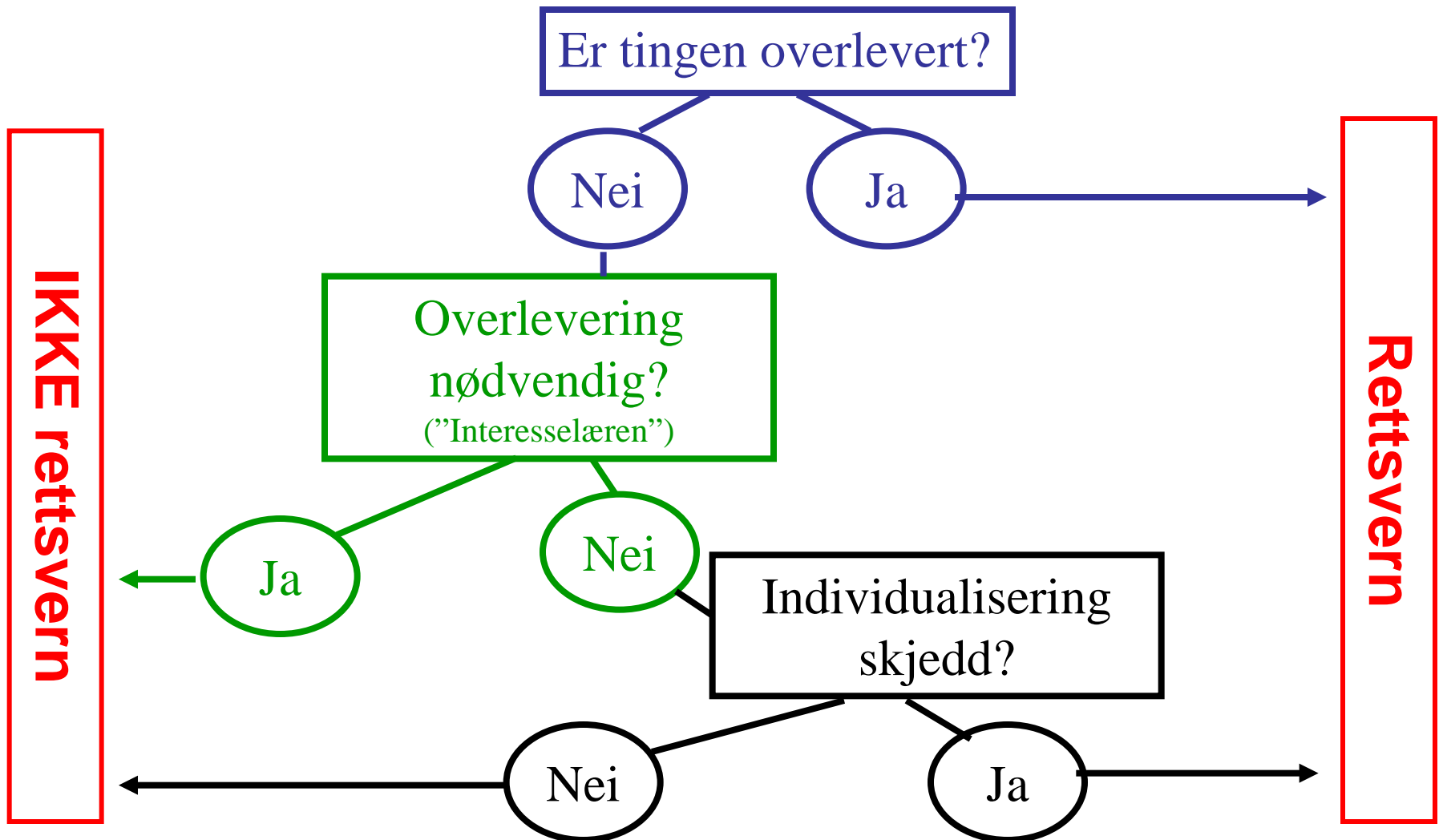
Når er rettigheten overdratt til selger?

PRESISERING av "naturretten"

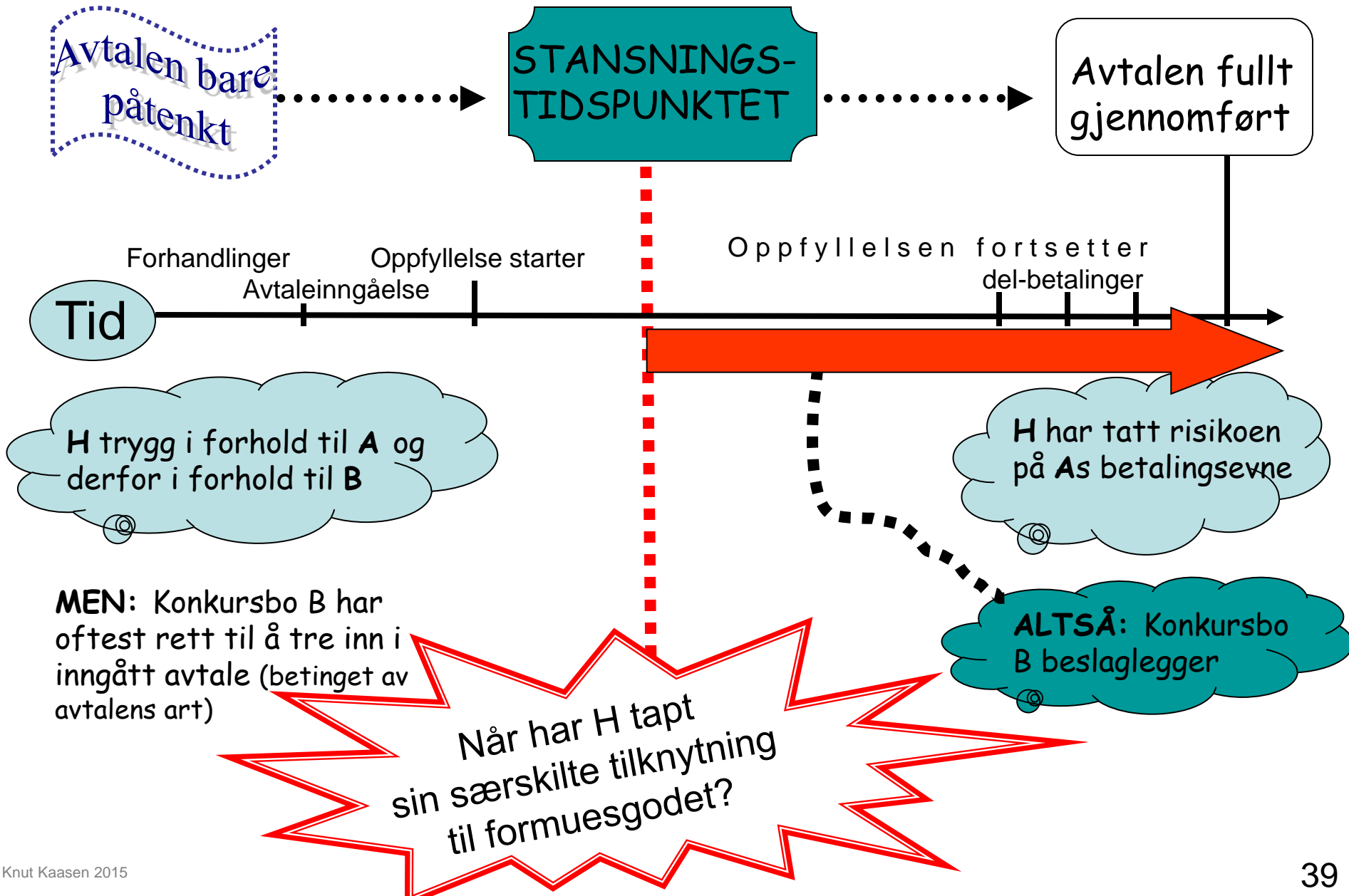
”Avd. for Matriser”

<p>Forskjellige For – skjellige</p> <p>S ↓ B →</p>	<p>konkursbo</p>	<p>utleggstager</p>
<p>Avtale ererver</p>		
<p>Utleggs- tager</p>		

Genuskjøperes rettsvern overfor selgers kreditor

Hs innsigelse: A har ikke betalt

BRUKSAMVISNING

(When everything else fails –
read the instruction manual)

1.

HVEM / HVA

gjelder tvisten?

Plasser problemet

i det dynamisk tingsrettslige verdensbilde:

- ervervs måte
- hjemmelsmann/suksessor
- formuesgode

2.

HVILKE HENSYN

gjelder *følgelig*?

(Notoritet eller legitimasjon)

3.

HVILKEN REGEL

gjelder *følgelig*?